

POSTANOWIENIE

Kraków, 26 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. IX Gospodarczy w składzie:

sędzia SO Dariusz Pawłyszcz

protokółant st. sekr. sąd. Aleksander Powroźnik

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Krakowie 26 maja 2015r. sprawy z wniosku T. P.przeciwko (...)i (...)Sp.k. w K. o stwierdzenie upadku zabezpieczenia udzielonego postanowieniem z 19 lutego 2015r., sygn. IX.GCo.34/15

1. stwierdza upadek zabezpieczenia udzielonego postanowieniem z 19 lutego 2015r.,sygn. IX.GCo.34/15, w zakresie roszczenia o zapłatę 1.500.000 (jeden milion pięćset tysięcy) zł;

2. odmawia stwierdzenia upadku zabezpieczenia w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 lutego 2015r. [k.5] sąd udzielił uprawnionemu zabezpieczenia roszczenia o zapłatę 6.216.396,96 zł przez zajęcie wierzytelności obowiązanego do sumy 6.316.396,96 zł. W wyznaczonym terminie uprawniony wniósł pozew [k.16] o zapłatę 4.716.396,96 zł z odsetkami od dnia wniesienia pozwu. Dlatego obowiązanym wniósł o stwierdzenie upadku zabezpieczenia w całości.

Sąd zważył, co następuje:

Wg obowiązanego wniesienie sprawy tylko o część zabezpieczonego roszczenia powoduje na podstawie art. 744 § 2 K.p.c. upadek zabezpieczenia w całości.

Zwrot "jeśli uprawniony nie wystąpił (...) o całość roszczenia" w art. 744 § 2 K.p.c. nie oznacza, że jakiegokolwiek ograniczenie powództwa w stosunku do zabezpieczonego roszczenia powoduje upadek zabezpieczenia w całości. Dyspozycja przepisu stanowi o upadku zabezpieczenia, a nie o upadku w całości. Jediną poprawną aksjologicznie interpretacją jest uznanie, że upadek dotyczy tylko zakresu objętego hipotezą przepisu, tj. zakresu, w jakim uprawniony nie wytoczył powództwa. Przeciwna interpretacja zmuszałaby uprawnionego do dochodzenia całego roszczenia mimo zmiany okoliczności (uprawniony twierdzi, że obowiązanym po uzyskaniu zabezpieczenia zapłacił 1.500.000 zł) lub uznania, że część roszczenia ze względów pragmatycznych (trudności dowodowe, obawa przed zbyt długim procesem, zaoszczędzenie na kosztach procesu) nie powinna być dochodzona. Sąd nie dostrzega żadnych wartości usprawiedliwiających zmuszanie uprawnionego do dochodzenia całego zabezpieczonego roszczenia.

Sytuacją zbliżoną aksjologicznie jest uwzględnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia tylko co do części roszczenia, a następnie wpłacenie przez obowiązanego na rachunek depozytowy samodzielnie obliczonej sumy zabezpieczenia co najmniej równej sumie określonej w art. 736 § 3 K.p.c. i zażądanie stwierdzenia upadku zabezpieczenia. Literalnie rozumiany art. 742 § 1 zd.2 K.p.c. do upadku zabezpieczenia wymaga wpłaty sumy określonej przez uprawnionego jako suma zabezpieczenia (skutkiem zawyżenia sumy zabezpieczenia powinno być oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia). Jednakże w razie zabezpieczenia przez sąd tylko części roszczenia, suma wskazana przez uprawnionego jest nieaktualna i obowiązanym może spowodować upadek zabezpieczenia wpłacając na rachunek depozytowy część sumy zabezpieczenia odpowiadającą części, w jakiej wniosek o udzielenie zabezpieczenia został uwzględniony (tak SA w Krakowie w post. z 17 listopada 2009r., I.ACz.128/09).

Biorąc powyższe pod uwagę sąd na podstawie art. 744 § 2 i 3 K.p.c. stwierdził upadek zabezpieczenia tylko w zakresie, w jakim uprawniony nie wniósł pozwu w terminie (uprawniony rozszerzył powództwo do sumy 6.216.396,96 zł [k.23], lecz nastąpiło to po terminie wyznaczonym w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia).

Udzielając zabezpieczenia roszczenia pieniężnego przez zajęcie wierzytelności sąd co do zasady nie określa sumy, do której należy zająć wierzytelności. Określenie tej sumy następuje w postępowaniu wykonawczym prowadzonym przez komornika. Zgodnie z art. 881 § 2 i 3 i 889 § 1 p.1 K.p.c. zajmując wynagrodzenie za pracę lub rachunek bankowy komornik powinien wskazać sumę, do której nastąpiło zajęcie. Jeśli zostało zabezpieczone roszczenie o zapłatę oznaczonej sumy z odsetkami komornik w zajęciu powinien wskazać, o jaką sumę odsetek powiększa się zajęcie każdego dnia. Zabezpieczenie z mocy prawa obejmuje także przewidywane koszty postępowania i wykonania zabezpieczenia, chociaż nie są one wymieniane w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia. Stronie niezadowolonej z sumy wskazanej w zajęciu (wezwanie do pracodawcy lub banku) przysługuje skarga na czynność komornika.

Natomiast w przypadku zajęcia wierzytelności innej niż wynagrodzenie za pracę lub rachunek bankowy komornik wzywa dłużnika zajętej wierzytelności do zapłaty całej zajętej wierzytelności, a nadwyżkę wypłaca obowiązanemu, co także podlega zaskarżeniu skargą.

Uprawniony ma prawo - choć nie obowiązek - określenia we wniosku o udzielenie zabezpieczenia sumy, do której żąda zajęcia. Sąd nie kontroluje tej sumy (nie musi ona pokrywać się z sumą zabezpieczenia). Jeśli jest ona wyższa od sumy zabezpieczonego roszczenia z odsetkami i kosztami, to komornik i tak może dokonać zajęcia tylko w granicach określonych wysokością zabezpieczonego roszczenia z odsetkami i kosztami. Natomiast jeśli suma ta jest niższa, to komornik jest związany owym samoograniczeniem się uprawnionego.

W postanowieniu z 19 lutego 2015r. sąd zgodnie z wnioskiem uprawnionego zabezpieczył roszczenie o zapłatę 6.216.396,96 zł (bez odsetek) i ograniczył zajęcie do sumy 6.316.396,96 zł. Stwierdzenie upadku zabezpieczenia w zakresie roszczenia o zapłatę 1.500.000 zł nie wymaga zmiany górnej granicy zajęcia 6.316.396,96 zł, gdyż wykonując zajęcie komornik i tak będzie mógł zająć wyłącznie sumę roszczenia o zapłatę 4.716.396,96 zł (bez odsetek) oraz przewidywanych kosztów procesu i wykonania zabezpieczenia.